



Myndigheten  
för civilt försvar

# Finansieringsprinciper

Anslag 2:4 Krisberedskap

## **Finansieringsprinciper**

Myndigheten för civilt försvar  
651 81 Karlstad

Sektion: Sektionen för inriktning

Dnr: 2023–07910

Tidigare version: 2019

# Innehållsförteckning

<b>Inledning .....</b>	<b>3</b>
<b>1 Regeringens principer för anslaget .....</b>	<b>3</b>
<b>2 Myndigheten för civilt försvars tolkning av finansieringsprinciperna .....</b>	<b>4</b>
2.1 Giltiga kostnader .....	4
2.2 Ansvarsprincipen .....	4
2.3 En behovsanalys ska finnas .....	5
2.4 Åtgärder ska stärka samhällets samlade beredskap .....	5
2.5 Åtgärder som syftar till att skapa eller vidmakthålla en grundläggande försvarsförmåga .....	5
2.6 Ansökningar ska vara förenliga med eventuella beslut av regeringen om inriktningen av anslaget .....	6
2.7 Åtgärder ska vara väl avgränsade och uppföljningsbara .....	6

# Inledning

Regeringen har beslutat om finansieringsprinciper för de satsningar som finansieras med medel från anslag 2:4 Krisberedskap<sup>1</sup>. Dessa anges i kapitel 2.1 nedan. Myndigheten för civilt försvar förtydligar och förklarar de av regeringen angivna finansieringsprinciperna nedan i kapitel 2.2. De satsningar som finansieras med medel från anslag 2:4 Krisberedskap ska följa dessa anvisningar.

De ska också följa ändamålet med anslaget. Ändamålet med anslaget är att finansiera åtgärder som stärker samhällets samlade beredskap och förmåga i samhällsviktig verksamhet att motstå allvarliga händelser och kriser samt till åtgärder som syftar till att skapa eller vidmakthålla en grundläggande försvarsförmåga.

Anslaget får även användas till att delfinansiera länsstyrelsernas kostnader för att utveckla krisberedskapen och civilt försvar regionalt och lokalt. I detta ingår länsstyrelsernas arbete med att samordna, stödja och följa upp kommunernas arbete med krisberedskap<sup>2</sup>.

## 1 Regeringens principer för anslaget

Regeringen anser att den myndighet eller utförare som har ansvaret för verksamhet under normala förhållanden, i enlighet med ansvarsprincipen, även har ansvar för att finansiera de åtgärder som krävs för att verksamhet kan bedrivas i en krissituation.

Under vissa förutsättningar kan medel från anslag 2:4 Krisberedskap beviljas under en begränsad period för att förstärka krisberedskapen. Detta kan ske genom åtgärder som inbegriper flera aktörer eller större tillfälliga åtgärder hos en aktör eller sektor som är av väsentlig betydelse för krisberedskapen.

Regeringen anser att anslaget normalt bör finansiera direkta merkostnader.

De myndigheter som anges i bilagan till förordningen (2022:524) om statliga myndigheters beredskap eller som har pekats ut efter särskilt beslut av regeringen eller Myndigheten för civilt försvar kan ansöka om medel från anslaget.

Följande villkor bör uppfyllas för att en myndighet ska kunna tilldelas medel från anslaget efter ansökan hos Myndigheten för civilt försvar:

- En behovsanalys ska finnas. Föreslagna åtgärder ska ha påvisbara effekter på samhällets samlade krisberedskap eller den samlade förmågan att hantera kriser och dess konsekvenser.

---

<sup>1</sup> Budgetproposition 2014/15:1, utgiftsområde 6

<sup>2</sup> Regleringsbrev för budgetåret 2026 avseende Myndigheten för civilt försvar

- Ansökningar om medel ska vara förenliga med regeringens beslut om inriktning av anslaget.
- Åtgärder som genomförs ska vara väl avgränsade samt uppföljningsbara. Medför åtgärder framtida löpande kostnader ska ansvarig myndighet redovisa finansieringen av dessa.

För att möjliggöra deltagande i internationellt forskningssamarbete får anslaget även finansiera sådana indirekta merkostnader som avgiftsfinansierad myndighet inte kan finansiera på annat sätt. I de fall uppföljningar eller utvärderingar visar att erhållna bidrag från anslaget inte används i enlighet med ovanstående principer och villkor bör medlen återföras till anslaget.

## **2 Myndigheten för civilt försvars tolkning av finansieringsprinciperna**

### **2.1 Giltiga kostnader**

Anslaget ska finansiera projekt som syftar till att stärka förmågan att hantera kriser, men inte den operativa hanteringen av en pågående kris eller hanteringen av dess konsekvenser. När en kris väl inträffat ska anslaget inte användas för exempelvis uttryckning, sanering eller återuppbyggnad. Anslaget ska heller inte användas till t.ex. beredskapstjänstgöring, tjänsteman i beredskap (TiB) etc.

Endast direkta merkostnader kopplade till projekten är tillåtna dvs. kostnader som i redovisningen direkt hänförs till en viss vara eller tjänst. Anslaget ska inte användas till att finansiera kostnader för drift, underhåll och förvaltning.

Generella påslag i form av OH-kostnader och liknande finansieras inte med anslaget. Kostnader för löpande arbete såsom grundläggande administration och planering, generell kompetensutveckling och deltagandet i beredskapsarbetet får inte finansieras av anslaget, utan ska bekostas av den ansvariga aktören själv i enlighet med ansvarsprincipen.

Se även Allmänna villkor för ytterligare information avseende giltiga kostnader.

### **2.2 Ansvarsprincipen**

Den myndighet eller utförare som har ansvaret för en verksamhet under normala förhållanden har även ansvaret i en krissituation. I linje med detta ska åtgärder för att upprätthålla en tillräcklig förmåga vid allvariga händelser och kriser finansieras inom ramen för myndighetens ordinarie verksamhet.

Det är i vissa fall svårt att dra en klar gräns mellan vad som ligger i en myndighets eget ansvar och vad som kan finansieras av anslag 2:4 Krisberedskap. Dock kan anslaget finansiera åtgärder som inbegriper flera aktörer eller större tillfälliga

åtgärder hos en aktör eller sektor som är av väsentlig betydelse för krisberedskapen.

## **2.3 En behovsanalys ska finnas**

I behovsanalysen som ligger till grund för ansökan bör främst aktuella systemanalyser som bygger på underlag från aktörerna, som t.ex. risk- och sårbarhetsanalyser och förmågebedömningar utgöra ingångsvärden. Även erfarenheter från inträffade händelser, utvärderingar från genomförda övningar, värderingar av grundläggande säkerhetsnivåer eller resultatmål kan utgöra ingångsvärden. Behovet måste finnas dokumenterat.

Nya projektförslag ska även förankras i den aktörsgemensamma planeringen för civil beredskap<sup>3</sup>. I det planeringsunderlag som myndigheterna årligen skickar in till Myndigheten för civilt försvar senast den 30 september bör det framgå vilka åtgärder som det söks 2:4-medel för. Behovet måste finnas dokumenterat och kunna hänvisas till i en ansökan om projektmedel. Den inriktning för ansökningar om utvecklingsprojekt som Myndigheten för civilt försvar tar fram anger aktuella utvecklingsområden och prioriteringar vid fördelning av medel.

## **2.4 Åtgärder ska stärka samhällets samlade beredskap**

En viktig princip för anslaget är att varje finansierad åtgärd ska ha påvisbara effekter på samhällets samlade krisberedskap eller den samlade förmågan att hantera risker och dess konsekvenser. Utgångspunkten är att de finansierade åtgärderna tillsammans eller var för sig ska bidra till att stärka förmågan i samhället.

För att effekten på samhällets krisberedskap ska bli tillräckligt stor är det värdefullt att flera aktörer går ihop för att forma gemensamma projekt. Projektets resultat bör bidra till att stärka förmågan hos flera aktörer. Även projekt där flera aktörer genomför liknande åtgärder på flera håll i landet kan få stora effekter på samhällets krisberedskap. Anslaget kan även bidra till att förstärka effekterna av eller påskynda implementeringen av vissa större satsningar där någon myndighet har ett nationellt, regionalt eller sektorsansvar.

## **2.5 Åtgärder som syftar till att skapa eller vidmakthålla en grundläggande försvarsförmåga**

Med anledning av den säkerhetspolitiska utvecklingen i Sveriges närområde har planeringen för att kunna hantera situationer med höjd beredskap återupptagits. Anslaget kan användas till att skapa eller vidmakthålla en grundläggande

---

<sup>3</sup> Se MSB:s Vägledning - planering för civil beredskap: process och metod (version 2023) <https://www.mcf.se/sv/publikationer/vagledning---planering-for-civil-beredskap-process-och-metod-version-2023>

försvarsförmåga. Prioriterade områden inom civilt försvar anges i inriktningen för anslag 2:4 Krisberedskap<sup>4</sup>.

## **2.6 Ansökningar ska vara förenliga med eventuella beslut av regeringen om inriktningen av anslaget**

För att anslaget ska användas på ett effektivt sätt måste det vara möjligt att inom en rimlig tidsperiod anpassa medelsfördelningen utifrån nya förutsättningar och behov som kan uppkomma, exempelvis i form av större budgetförändringar, omvärldsförändringar, ny politisk inriktning eller akuta brister som upptäckts.

För att en åtgärd ska beviljas ska den därför ligga i linje med ändamålet och den inriktning för anslaget som anges i budgetpropositionen. Åtgärden ligger därmed även i linje med den särskilda inriktning som Myndigheten för civilt försvar beslutar om för anslaget.

## **2.7 Åtgärder ska vara väl avgränsade och uppföljningsbara**

Projekten ska vara väl avgränsade och uppföljningsbara. Väl avgränsade projekt innebär inte att projekten ska vara små, utan att det ska finnas en tydlig början och ett tydligt slut där finansiering med 2:4 medel upphör, och övergår till myndighetens ordinarie verksamhet.

Medför ett projekt framtida löpande kostnader ska ansvarig myndighet redovisa finansiering av dessa. Ett projekt kan som regel finansieras i högst tre år. Projektansökan och slutrapportering ska göras på ett sådant sätt att projektets genomförande och resultat går att följa upp samt går att utvärdera.

---

<sup>4</sup> [https://www.mcf.se/sv/amnesomraden/beredskap-for-kris-och-krig/finansiering---24-och-26-medel/anslag\\_2\\_4\\_myndigheter/](https://www.mcf.se/sv/amnesomraden/beredskap-for-kris-och-krig/finansiering---24-och-26-medel/anslag_2_4_myndigheter/)



**Myndigheten  
för civilt försvar**